

«Ньургун Боотур» олонхо Ѹ

Айы бухатырын аатыгар ат суолтата

Доклады суройда: Данилова Уйгулаана

Чинчийэр объект: П.А.Ойунускай «Ньургун Боотур» олонхо

Чинчийэр предмет: «Ньургун Боотур» олонхо Айы бухатырын аата атын кытта ситим.

Сабацалааын: Аныгы кини тулалыр эйтээ сыйнаа, төртөө эйе, дарыга сайдын сон оскотуу, олонхо ис хөөнүн чинчийн анаран ойдоотбүүн.

Сонуна: Олонхону бухатыр ата ичитин кытта ыкса ситиминээз аатыгар кестөрөр сонун чинчийн.

Актуальнаа: Олонхону араас оттунэн чинчийни терүт ойлобуду ингрээгээ биш сүрүн күс болар.

БУХАТЫР АТА АЙЫ БУХАТЫРЫН ТОЛОРУ ААТЫН БИЭРР				
№	Бухатыр толору аата	Олохко анала	Атын оюн, уратыта	Ат суолтата
1	Дүлүсханнаах дьюлуу маңан халлан	Айын дөвүрү аранчачылыр	Тура төреобут-айылыартган төрүтээх.	Дээртэе трагт аг буоларын көрдөр. Дээрээ дин сүрүүн. Онтон кини абааны буухатырын кытта охсунар болон, атын оюн хара. Дүлүсхан-куус-уух, инники дьюлүүн.
2	Үс үт күрүүнүү дьюлүү көстөр. Урмеччи маңан аттах Ургы Уолан	Түйварама Көпөр халлан	Урмеччи маңан	Олохко комөөфөр аналалын. Узбэр, арас саршатын салбарын аг буоларын төрүтүүнүү. Дүлүсхан субүйүү сүрүүк дүйнээ хара аттаах. Дүлүрүйар Ньургун Боотур.
3	Тураас дьорю аттак тундланаах шүүрдээх Түйварама Күү	Күү Кую Ургы Уоланын күргүн тахсан оюн. Тураас дин сыйын дьоржин оюн.	Тураас дин соодот, бийтээ эрэ. Дьюлүү дин аг иккя унтаа дьоржин хагас аттак хардара - таары гэмэг элэр көрүүнүү. Түйварама Күү хамсанынын күрдүк. Көрөнгөн уоннаа көрүүнүү орто дойж көрүүтэр майтынныры	Тураас дин соодот, бийтээ эрэ. Дьюлүү дин аг иккя унтаа дьоржин хагас аттак хардара - таары гэмэг элэр көрүүнүү. Түйварама Күү хамсанынын күрдүк. Көрөнгөн уоннаа көрүүнүү орто дойж көрүүтэр майтынныры

Дүлүсханнаах дьюлуу маңан халлан дьюраатыгар тура төрүбүт

Дүлүсхан субүйүү сүрүүк дүйнээ хара аттаах

Дүлүрүйар Ньургун Боотур.

Айы дьонун аранчачылыр. Тура төреобут-айылыартган төрүтүүнүү. Дүлүсхан субүйүү сүрүүк Дээрээ хара . Дүйнээ унтаа дин сүрүүн. Онтон кини абааны буухатырын кытта охсунар болон, атын оюн хара. Дүлүсхан-куус-уух, инники дьюлүүн.

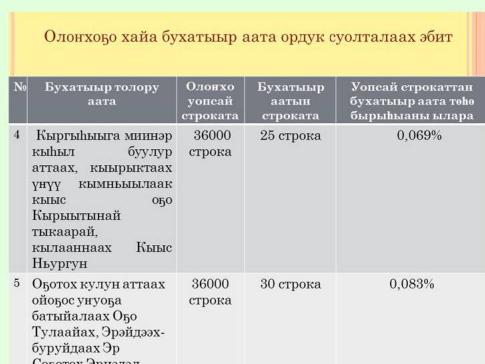
Бухатыр ата айы бухатырын толору аатын биэрр

№	Бухатыр толору аата	Олохко анала	Атын оюн, уратыта	Ат суолтата
4	Кыргызынга минир кыныл буулур аттаах, кынырткаах түүн кынырткалаак оюн Кыргызынай түкээр, кылааннаах Кысы Ньургун	Айын дьонун аранчачылыр	Кыныл буулур	Атын оюн кыныл майтынныры, аналын көрдөр, кыргызынга минир эрэллээх добор, онтон кыныл огхуслуулуун көрдөр болноо.
5	Ойбогхуу күлүн аттак ойбогхуу унтуу батытайлаах Оюн Түйварама Күү Эр Сөбөтөх Эрэйзэлдэл Бэрэгэн	Бухатыр күлүн аттак ойбогхуу унтуу батытайлаах Оюн Түйварама Күү Эр Сөбөтөх Эрэйзэлдэл Бэрэгэн	Ойбогхуу күлүн аттак ойбогхуу унтуу батытайлаах Оюн Түйварама Күү Эр Сөбөтөх Эрэйзэлдэл Бэрэгэн	Оюн Түйварама Күү эрэллээх добор, онтон кыныл огхуслуулуун көрдөр болноо.

Олонхо хайа бухатыр аата ордук суолталаах эбйт

№	Бухатыр толору аата	Олохко уонсыай стропка	Бухатыр аатын стропка	Уонсыай стропканн бухатыр аата төнбүрүүнин ылара
1	Дүлүсханнаах дьюлуу маңан халлан дьюраатыгар тура төрүбүт	36000 строка	480 строка	1,3%
2	Үс үт күрүүнүү дьюлүү көстөр Урмеччи маңан аттах Ургы Уолан	36000 строка	180 строка	0,5%
3	Тураас дьорю аттак тундланаах шүүрдээх Түйварама Күү	36000 строка	90 строка	0,25%

Түмүк:

Түмүктээн эттэххээ, ат уратыта, дьүнүнэ бухатыр аатыгар тух эрэ суолталаах уонна Айы бухатырын толору аатын биэрр эбйт.

